

fælde, at en anden Stat end Danmark vilde gaa derop og gøre, hvad der er Tale om nu at gøre ved en saadan Station. Jeg antager ikke, at Danmark, hvis der kom Ønster fra en eller anden Side, fra Tyskland eller England eller, hvor man nu kunde tænke sig, kunde afvise Tyskerne og Englænderne, hvis de vilde gaa der op og foretage det, der er Tale om; men jeg tror, det vilde være en Ydmygelse, særlig for den danske Regering, men ogsaa for alle Danste, hvis der skulde komme til at foreligge et saadant Tilfælde. Man kunde vel sige: Ja, det er Regeringens Ansvar, at vor Statskasse er i en saa daarlig Forfatning, derfor kunne vi ikke indlade os paa den Slags befoistelige Foretagender. Men det er et Raisonnement, som man ikke kan anfille over for den store Verden. Den vil sige: Ja, hvordan eders Regering og Rigsdag komme ud af det med hinanden, det maa blive Eders private Sag; men hvad vi kunne se, er, at her ligger et Stykke Land oppe mod Nordpolen, som Danmark i en 2—300 Aar har givet sig af med at kolonisere, bestyre og tjene Penge paa, og der er et Foretagende, som burde gøres i kulturel Henseende; men det vil Danmark ikke gøre, fordi det ønster at spare en Snæs Tusinde Kroner, eller hvor meget det nu drejer sig om. Det forekommer mig, at dette Raisonnement, hvis det blev anstillet uden for Danmarks Grænser, vilde være uhyggeligt for os som Nation. Derfor vil jeg henstille til det ærede Finansudvalg, om det ikke til tredje Behandling vil tage denne Sag op paa ny. Saa vidt jeg forstod den højtærede Minister i Gaar, var der Spørgsmaal om, at det kunde gøres noget billigere, end det er foreslaaet her, og jeg tror ogsaa, at man ikke skal rutte, jo sparsommeliggere det kan gøres, desto bedre er det. Derfor henstiller jeg, om man ikke til tredje Behandling kunde bringe denne Sag i en bedre Stikfelse end den, hvori den foreligger nu.

Stoth: Jeg er selvfølgelig taknemmelig for den Velvilje, hvormed den højtærede Kultusminister omtalte mit Forslag om Engesvangs Kirkes Opførelse. Ligesaa er jeg taknemmelig for de almindelige Bemærkninger, han fremkom med om sin Stilling og Standpunkt i kirkelige Spørgsmaal, at det for ham kun gjaldt om i det hele taget at medvirke til at fremme det kirkelige, religiøse Liv, og at han var villig til at gøre Indrømmelser over for det Standpunkt, som Folketingets Finansudvalg har indtaget. Dette hans Standpunkt var absolut i Mod-

sætning til det, som den forhenværende Kultusminister, det ærede Medlem for Præstø Amt's 1ste Valgfreds (S. Scavenius), gav Anvisning paa; thi det forekom mig næsten, at denne Anvisning kun gik ud paa: Tag den med No og vent bare, indtil Folketinget bliver mørt og kommer og beder om at saa baade Kirker og Præstegaarde og saa fremdeles i den Stil, vi ønske; det var kun en forbigaaende Stemning, der var oppe i Folketinget, som nok vil give sig efterhaanden, ellers skulde han tage meget fejl. Om det ærede Medlems Standpunkt, som han udtalte det, var dikteret af Hensyn til og Velvilje for det kirkelige og religiøse Livs Fremvækt i Danmark, derom har jeg ingen Ret til at dømme; men jeg skal kun gøre opmærksom paa, at det ærede Medlem har givet en Redegørelse for, af hvilken Grund han i sin Tid gik ind i Ministeriet, nemlig for at fremme et andet Øjemed, som aldeles ikke stod i nogen Forbindelse med Kultusministeriet. Man kan ogsaa derfor have sine Tvivl, om hans Standpunkt i de kirkelige Spørgsmaal i den Anvisning, han gav i Gaar, ikke kunde være dikteret af andre Hensyn. Men i alle Tilfælde vil jeg dog sige, at det er ikke umuligt, at den talige Stemning, der er her i Tinget, og som har givet sig Udslag hos visse Dele af Befolkningen over for kirkelige Spørgsmaal, netop har faaet nogen Styrke ved den forhenværende Kultusministers Stilling, saa at disse Kredse betragte Kirkespørgsmaalene som provisoriske Befæstningsspørgsmaal. I øvrigt vil jeg sige til den højtærede Kultusminister, at naar han gav Anvisning paa, at han ikke alene vilde være med til at give en Kirke til Engesvang, men ogsaa en Præstegaard, skal jeg indrømme ham, at det er det bedste, men det sker jo undertiden, at det bedste er det godes værste Fjende. Jeg er noget bange for, at i det Tilfælde, Spørgsmaalet blev udjat, vil det med de Uoverensstemmelser for Øje, der ere mellem Finansudvalget og Ministeriet paa dette Punkt, let føre til, at Spørgsmaalet atter skydes ud i det uviste i flere Aar. Befolkningen i denne Egn har nu, siden Kirkekomiteen var der paa Stedet for flere Aar siden, ventet paa at saa deres Trang til en Kirke tilfredsstillet, og jeg staa med et Brev i Haanden fra Kirkekomiteen der i Kredsen, hvoraf jeg maaste maa tillade mig at oplæse følgende Linier: „Den nuværende Sognepræst i Kragelund og Funder er villig til hver anden eller hver tredje Søndag at holde Guds-tjeneste og desuden udøve ministerielle Forretninger i den ny Kirke... allerede dermed vilde Beboerne være vel fornøjede, idet mange